НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

12 (158) ЖНІВЕНЬ 2013 ГОД.

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ЗАКРЫЦЦЁ СЕЛЬСКІХ ШКОЛ ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Адпаведна апошніх рашэнняў упраўлення адукацыі на Віцебшчыне ў гэтым годзе плануюць закрыць 24 школы, а 46 школ рэарганізаваць: агульнаадукцыйныя - у базавыя, базавыя - у пачатковыя. Рэарганізацыя закране і восем школ Шумілінскага раёна.

Мясцовыя ўлады аргументавалі неабходнасць такіх пераўтварэнняў перш за ўсё памяншэннем колькасці навучэнцаў у сельскіх школах. Начальнік абласнога упраўлення адукацыі Іван Шчурок лічыць, што ў малакамплектных школах у сучасных умовах немагчыма забяспечыць якасны ўзровень адукацыі.

У цяперашні час у вобласці працуюць 535 навучальных устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, у якіх вучацца 108,2 тыс. навучэнцаў, пры гэтым у 176 гарадскіх школах вучацца 78% усіх школьнікаў, а ў 361 сельскай школе - 22% усіх вучняў. У 2012 годзе колькасць выпускнікоў агульнаадукацыйных школ у вобласці склала 18,5 тыс. чалавек, скараціўшыся ў параўнанні з 2011 годам на 2,2 тыс. чалавек.

Без сумневу, у гэтым навучальным годзе многія сельскія школьнікі ўпершыню пройдуць міма дзвярэй роднай школы - на аўтобусны прыпынак, каб даехаць да больш буйнога населенага пункта, дзе школа яшчэ цэлая. І гэта палітыка закрыцця малалікіх сельскіх школ ужо не хаваецца на вышэйшым афіцыйным узроўні, нягледзячы на тое, што краіну быццам бы (калі слухаць прапагандыстаў) нібыта чакае росквіт сельскагаспадарчай вытворчасці.

Сёлета аж восем школьных устаноў Шумілінскага раёна панізяць свой статус. З сярэдніх стануць базавымі Навікоўская школа, Лаўжанская школа-сад, Мішкаўская школа, якая будзе яб'яднаная з дзіцячым садам.

З базавых у пачатковыя пераўтворацца Суравенская школа і Сіроцінская школа-сад. Пачатковыя школы-сады ў Ляжнях, Крывым Сяле і Полькавічах стануць дзіцячымі садамі, аднак не выключана, што ім наогул пагражае закрыццё.

Паводле начальніка аддзела адукацыі райвыканкама П. У. Спірыдонава, распрацавана сістэма маршрутаў, якая забяспечыць падвоз вучняў з усіх населеных пунктаў у школы і дзіцячыя сады. Восем школьных аўтобусаў для гэтага дастаткова, транспартных адзінак хапае. Скарочаным настаўнікам і работнікам школ у выніку рэарганізацыі абяцаюць новыя працоўныя месцы.

Прычыны далейшай рэарганізацыі школ кіраўніцтва раёна бачыць у скарачэнні колькасці вучняў і выхаванцаў, немэтазгоднасці ўтрымання такіх дробных школ і садоў. Ды і раённы бюджэт не вытрымлівае расходаў.

Заадно адміністрацыя супакойвае і бацькоў, якія хвалююцца за сваіх першакласнікаў. Рэарганізацыя закране і гарадскія школы. Да прыкладу, у СШ №1, раней набіралі чатыры першыя класы, аднак сёлета фарміруюцца толькі тры. Цяпер першы, пяты і дзясяты класы будуць адкрывацца толькі пры ўмове наяўнасці ў іх 24-х вучняў. Але справа ў тым, што павялічылася колькасць першакласнікаў - 194, на 18 больш, чым у мінулым годзе. Разам з тым у раёне зменшыцца колькасць камплект-класаў. Калі ў мінулым годзе ў нас налічвалася 193 класы-камплекты, то цяпер іх стане на 29 менш. Як бачна, колькасць дзяцей школьнага ўзросту ў райцэнтры не змяншаецца. Асабліва ў мікрараёне СШ №2. Тут нядаўна ўзвялі два новыя дамы, будуецца яшчэ адзін.

Безумоўна, працэсы адаптацыі да новых умоваў навучання адаб'юцца і на вучнях, і на бацьках з настаўнікамі. Бо малалікія школкі - гэта неад'емная частка беларускай сістэмы адукацыі. Не трэба забываць, што гэтыя школы забяспечваюць крокавую даступнасць навучання. І натуральна, спрыяюць захаванню нацыянальнай культуры, працоўнаму выхаванню навучэнцаў. Да таго ж штодзённы падвоз ва ўзбуйненыя школы дзяцей, скажам, за дзесяткі кіламетраў, пры нашых дарогах, выдаткаў на бензін, аплаце працы вадзіцеляў, якія не заўсёды фінансава магчымы і небяспечны для здароўя дзяцей.

Наўрад ці падобныя рэформы палепшаць якасць навучання вясковых дзяцей. Сяло няўхільна дэградуе, нават ва ўзорных аграгарадках. У вёсцы засталіся тыя, хто не паспеў з яе выбрацца, - сумна жартуюць вясковыя настаўнікі.

Агульныя тэндэнцыі навідавоку: скарачэнне працоўных месцаў, адток сацыяльнаактыўнага насельніцтва з вёскі, зніжэнне матэрыяльнай забяспечанасці сем'яў, рост алкагалізму, павелічэнне колькасці нядобранадзейных сем'яў і дзяцей з адхіленнямі ў развіцці.

Аляксандр Шчамлёў

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

ЭКАЛОГІЯ

БАРШЧЭЎНІК САСНОЎСКАГА ЗАХОПЛІВАЕ БЫЛЫЯ АГАРОДЫ

Шумілінскі раён пакуль не трапіў ў спіс рэгіёнаў Віцебшчыны, дзе сітуацыя з распаўсюджваннем баршчэўніка крытычная. Аднак гэта небяспечная расліна хутка размнажаецца ў закінутых вёсках і агародах.

Яшчэ ў пазамінулым годзе ў вобласці быў узмоцены кантроль за выдаленем баршчэўніка за знішчэннем баршчэўніка на тэрыторыі Віцебскага, Гарадоцкага, Сенненскага, Аршанскага, Дубровенскага, Аршанскага і Бешанковіцкага раёнаў. Дзяржаўны кантроль за знішчэннем баршчэўніка таксама аб'яўлены ў Браслаўскім, Глыбоцкім раёнах. На Віцебшчыну было ўпершыню выдзелена 380 млн. рублёў мэтавых сродкаў для барацьбы з монстрам.

Аднак нягледзячы на бадзёрыя рапарты ўладаў аб паспяховай барацьбе з біялагічным монстрам, старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Косінец быў вымушаны прызнаць, што істотнага эфекту дасягнуць так і не ўдалося. На яго думку, найбольш дзейсным спосабам барацьбы з баршчэўнікам з'яўляецца механічны метад. "Менавіта такім чынам трэба вырашаць гэтую праблему", - дадаў Аляксандр Косінец, падкрэсліўшы, што ў Віцебскай вобласці для знішчэння баршчэўніка ў гэтым годзе будуць прыкладзены ўсе намаганні. Дарэчы, летась былі скошаны 1500 га.

У Шумілінскім раёне пакуль сітуацыя нібыта пад кантролем, але баршчэўнік вальготна пачувае сябе амаль у кожнай аддаленай вёсцы. І не толькі аддаленай. Да прыкладу, каля былой вёскі Увалокі (аграгарадок Амбросавічы) баршчэўнікам Сасноўскага зарастаюць былыя агароды калгаснікаў. Біялагічны монстр ужо пачынае захопліваць тэрыторыі закінутых дамоў. Каля некаторых хат ужо буяе пад самымі вокнамі.

Так, на вуліцах сучаснага аграгарадка Амбросавічы вырастаюць новыя дамы. А побач у некалькі сотнях метраў прыходзяць у заняпад безгаспадарчыя хаты старых вёсак. А калі нават і ёсць гаспадары, то яны даўно жывуць у горадзе, наведваюць родны кут усё радзей. Сады дзічаюць і выраджаюцца. Агароды зарастаюць пустазеллем і хмызняком. А баршчэўнік становіцца ўсё больш нязпрошаным экзатычным госцем.

Баршчэўнік Сасноўскага – небяспечная расліна, якая пры кантакце пакідае апёкі на скуры. Трохметровая ў вышыню расліна распаўсюджваецца вельмі хутка, а вынішчыць яе вельмі цяжка.За савецкім часам баршчэўнік Сасноўскага разглядалі як каштоўную расліну для корму скаціны. Аднак яна ператварылася ў невынішчальнае пустазелле.У СССР масава сталі вырошчваць баршчэўнік па распараджэнні Сталіна з 1947 года. Расліна давала шмат сіласу, за кошт якога планавалася вырашыць кармавую праблему ў жывёлагадоўлі. Але аказалася, што пасля паядання баршчэўніку ў кароў малако становіцца горкім і непрыдатным для кармлення дзяцей, увогуле для спажывання чалавекам. Ад яго адмовіліся, але расліна, якая адна дае да 20000 насення, якая лёгка дзічэе і пранікае ў натуральныя экасістэмы, пачала захопліваць велізарныя тэрыторыі. Сёння баршчэўнік тэрарызуе Беларусь, паўночна-заходнія і цэнтральныя рэгіёны Расіі. Ён нясе і эканамічную пагрозу, бо займае лугі, укараняецца ў лясах, замаруджваючы іх рост.

Некаторыя мяркуюць, што варта два разы ў год яе скасіць, каб не даць яму зацвісці, і расліна перастане размнажацца. Гэта не зусім так. Справа ў тым, што баршчэўнік расце пакуль не дасць кветкі, таму неабходна ліквідаваць кропку росту на глыбіні 5 сантыметраў.

Праблема відавочна перарасла мясцовыя масштабы і стала агульнадзяржаўнай.

Уладзімір Амбросаў.

ДЭМАГРАФІЯ

РУХ У ДЭМАГРАФІЧНУЮ ЯМУ

За першае паўгоддзе на Шуміліншчыне зафіксавана далейшае змяншэнне насельніцтва. Сітуацыя працягвае пагаршацца ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года. А за апошнія 23 гады раён страціў ужо трацін сваіх жыхароў.

На першае чэрвеня 2013 года ў Шумілінскім раёне налічвалася 18 тысяч 983 чалавекі. За адпаведны перыяд мінулага года ў раёне было 19 тысяч 196 чалавек. Гэта сведчыць аб тым, што насельніцтва раёна, як і насельніцтва ўсёй краіны, працягвае змяншацца. Разам з тым паказчык смяротнасці застаецца высокім і працягвае пастаянна расці далей.

Такім чынам, адмоўнае сальда па нараджальнасці, зафіксаванае ў 90-х гадах мінулага стагоддзя, застаецца і дагэтуль. І нягледзячы на тое, што колькасць народжаных у апошнія гады пачала крыху расці, дэмаграфічнага плюса раён не мае і сёлета. Памірае, на жаль, і цяпер удвая больш людзей, чым нараджаецца. Калі гаварыць пра каэфіцыент агульнай смяротнасці, то ён пакуль намнога перавышае абласны, які на Віцебшчыне за паўгода дасягнуў 16,5 на адну тысячу насельніцтва.

Прычым гэта самы высокі каэфіцыент сярод іншых абласцей і намнога вышэйшы за сярэднерэспубліканскі паказчык каэфіцыента агульнай смяротнасці, які не перавышае 13,8.

Дарэчы, у 2011 годзе каэфіцыент смяротнасці ў Шумілінскім раёне дасягнуў лічбы ў 22,6, а ў 2010 годзе быў яшчэ большым – 23,7.

Паводле апошніх даных, у красавіку бягучага года на Шумілііншчыне нарадзілася 18 дзяцей, а пайшлі з жыцця 32 чалавекі. Але за першую палову года нараджальнасць усё роўна знізілася. Калі ў 2012 годзе ў раёне нарадзілася 102 немаўляці, то ў гэтым – толькі 88.

Больш прывабнай выглядае статыстыка шлюбаў. Да прыкладу, за першае паўгоддзе сёлета зарэгістравана 50 шлюбаў (за

Працяг на стр. 2

Аб'ява

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

****

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звярнайцеся на адрас газеты «Світанка».

"СВІТАНАК" У ІНТЭРНЭЦЕ

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org/ , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html , што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

МАЛАДЫЯ КАДРЫ ШУМІЛІНШЧЫНЫ

“БУДУ ПРАЦАВАЦЬ У ВЫКАНКАМЕ, ЗАРОБАК АБЯЦАЛІ ДВА МІЛЬЁНЫ”

Пра свае перасцярогі і чаканні распавяла выпускніца Баранавіцкага ўніверсітэта Ганна Саўчук, якую накіравалі на працу ў Шуміліна.

У гэтым годзе Баранавіцкі ўніверсітэт выпусціў больш за тысячу чалавек. Каля чатырохсот з іх адправіцца на абавязковую адпрацоўку ў розныя куткі Беларусі. Ганна Саўчук, факультэт эканомікі і права, спецыяльнасць "Эканоміка і кіраванне турыстычнай індустрыяй":

- Мяне размеркавалі ў Віцебскую вобласць, у гарадок Шуміліна. Ніяк не чакала, што адправяць у такую далеч. Гэта маленькі шок для мяне. Але я веру, што ў жыцці ўсё не выпадкова, а значыць, ехаць трэба.

Вядома, я хацела працаваць у сферы турызму, але давядзецца быць эканамістам у мясцовым выканкаме. Пакуль усё туманна, я хачу хутчэй атрымаць дыплом і потым ужо разбірацца з жыллём і ўсім астатнім, звязаных з маім першым месцам працы. З акладам таксама невядомасць. Але, хутчэй за ўсё, я, як малады спецыяліст, буду атрымліваць каля двух мільёнаў.

З першай зарплаты, напэўна, куплю штосьці-небудзь для сябе. Ну і хацелася б нешта сабраць і адкласці на будучыню, для адпачынку. Не ведаю, ці атрымаецца гэта з маім заробкам.

Думаю, што на новым месцы буду жыць у кватэры. Па размеркаванні я пайду з аднагрупніцай, і мы ўжо думаем аб тым, каб разам здымаць жыллё. Больш за ўсё палохае тое, што прыйдзецца з'ехаць далёка ад дому і бацькоў, ад сваіх сяброў, абзаводзіцца новымі знаёмымі, уліваца ў новы калектыў. Ёсць перажыванні і з нагоды працы, але я веру, што спраўлюся.

Не ведаю, ці застануся я ў Шуміліна пасля двух гадоў адпрацоўкі, але вельмі спадзяюся, што мне спадабаецца Віцебшчына і ўсё складзецца добра.

Паводле партала TUT.BY

ДЭМАГРАФІЯ

Пачатак на стр. 1

адпаведны перыяд мінулага года было 38). Удвая зменшылася і колькасць разводаў з 41 за першае паўгоддзе 2012 года да 20 у першую палову бягучага года.

Дадзеныя сведчаць аб тым, што ў нашым раёне таксама ўзрасла лічба адмоўнага натуральнага спаду насельніцтва. Так, за студзень-травень 2012 года гэты паказчык складаў -101 чалавек, а ў 2013 годзе павялічыўся да -102 чалавекі. Наогул, сярод вобласцяў Віцебшчына лідзіруе па натуральнаму спаду насельніцтва – за першае паўгоддзе адмоўны натуральны спад насельніцтва склаў -2 852 чалавекі. Прычым каэфіцыент натуральнага спаду таксама самы высокі -5,8, а каэфіцыент нараджальнасці самы нізкі 10,5 на адну тысячу насельніцтва.

Увогуле, негатыўныя дэмаграфічныя працэсы ў нашай краіне праявіліся з 1993 года. Тады ўпершыню смяротнасць узяла верх над нараджальнасцю: колькасць памерлых перавысіла колькасць народжаных на 11,2 тыс. чалавек. Відавочна, што дэмаграфічная абстаноўка на Беларусі пагаршаецца і па сённяшні дзень. Колькасць насельніцтва Рэспублікі Беларусь на 1 ліпеня 2013 года склала 9 459,8 тыс. чалавек і ў параўнанні з пачаткам бягучага года скарацілася яшчэ на 4 тыс.

Як сцвярджаюць медыкі, смяротнасць як дэмаграфічны паказчык не з'яўляецца непасрэдна кіруемым працэсам. Уздзеянне на яго заўсёды спалучана з доўгачасовымі медыцынскімі, сацыяльнымі і іншымі праграмамі. Працяглае зніжэнне ўзроўню нараджальнасці прывяло да дэфармацыі ўзроставай структуры насельніцтва, якая праявілася вельмі высокім узроўнем дэмаграфічнага старэння.

Нягледзячы на тое, што ў раёне ўзяты курс на выроўніванне сацыяльнага дабрабыту гараджан і вяскоўцаў, якасць жыцця сельскага насельніцтва па-ранейшаму застаецца на нізкім узроўні. Гаворачы пра больш высокую смяротнасць у сельскай мясцовасці, трэба ўлічваць і тыя абставіны, што калі ў горадзе на сення пенсіянерам з'яўляецца кожны пяты жыхар, то ў вёсцы — кожны трэці.

І натуральна, вяскоўцы жывуць менш, чым гараджане. Калі ў гараджан сярэдняя працягласць жыцця складае 70,5, то ў вяскоўцаў — 64,5 года. Ні ў адной эканамічна развітай краіне свету не існуе такога вялікага разрыву ў сярэдняй чаканай працягласці жыцця гарадскога і сельскага насельніцтва.

Смяротнасць у вёсцы ў некалькі разоў вышэйшая, чым у горадзе. Асноўнымі прычынамі з'яўляюцца масавае распаўсюджванне сярод вяскоўцаў алкагалізму, знясільваючая праца у грамадскай і ўласнай гаспадарцы, нізкі узроўень дабрабыту, недастатковае развіццё на вёсцы сацыяльнай інфраструктуры.

Па ўсім бачна, што дэмаграфічная сітуацыя ў раёне характарызуецца тэндэнцыямі скарачэння колькасці насельніцтва. Прычым насельніцтва ШумілінШчыны таксама няўхільна змяншаецца на працягу больш двух дзясяткаў гадоў – з 28 тысяч 400 чалавек на пачатку 90-х гадоў да 18 тысяч 983 чалавек у 2013 годзе. У выніку атрымліваецца, што колькасць насельніцтва Шумілінскага раёна ў параўнанні з 1990 годам скарацілася на 9 тысяч 417 чалавек –раён страціў трацціну сваіх жыхароў.

Алесь Прыбярэжны

КРЫМІНАЛ. ЗДАРЭННІ.

ПАЧАСЦІЛІСЯ ВЫПАДКІ ВЫКРАДАННЯ РОВАРАЎ

У раёне пачасціліся выпадкі крадзяжоў ровараў. Усяго з пачатку года восем уладальнікаў пазбавіліся свайго двухколавага транспарту.

З надыходам цяпла прыходзіць і пара крадзяжоў ровараў. Асноўнай прычынай здзяйснення дадзенага віду злачынства ў большасці выпадкаў з'яўляецца ўласная бестурботнасць грамадзян. Найбольшая колькасць крымінальных эпізодаў зафіксавана ў сельскай мясцовасці, паколькі на сяле роварамі карыстаюцца часцей. Аднак кожны трэці крадзёж, як правіла адбываеца са шматкватэрнага дома. Шумілінцы часта пакідаюць сваіх “жалезных коней” на захоўванне ў грамадскім калідоры, ля крамаў, пад'ездаў дамоў, гандлёвых павільёнаў, на ноч – на лесвічных пралётах шматкватэрных дамоў. Вядома гэта не пакідае абыякавымі зламыснікаў і натхняе іх на здзяйсненне крадзяжу. Усяго на ШумілінШчыне з пачатку гэтага года восем уладальнікаў пазбавіліся двухколавага транспарту. На Віцебшчыне скралі ўжо 130 ровараў.

Той факт, што пачасціліся выпадкі крадяжу тлумачыцца тым, што ровар сёння – адно з даступных сродкаў перамяшчэння. Таму крадзеную маёмасць часта перапрадаюць, ды і попыт на патрыманыя ровары куды вышэй, чым на новыя.

Так, з пляцоўкі шматкватэрага дома ў Шуміліне знік ровар. Як высветлілася, яго скраў ужо раней судзімы жыхар вёскі Каравайніца. Супраць яго ўзбуджана крымінальная справа. А літаральна праз пару дзён яшчэ адзін гаспадар з райцэнтра звярнуўся ў міліцыю з заявай аб крадзяжы веласіпеда. Жыхары гэтай шматпавярхоўкі дарэмна спадзяваліся, што іх маёмасць абароняць дамафонныя дзверы.

А вось жыхар вёскі Слабада бесклапотна пакінуў свайго двухколавага сябра проста на абочыне. Дамоў прыйшлося дабірацца пешшу – ровар разабралі на запчасткі. Памер нанесенага ўрону складае 400 тысяч рублёў. Вядзецца вышук.

Злодзеі абкрадаюць і дзяцей. Да прыкладу, адзін віцебскі школьнік пакінуў свой ровар каля магазіна. Хлопчыку пашанцавала – злачынцу хутка вылічылі па гарачых слядах. Як высветліся, на падлеткавым ровары з'ехаў 50-гадовы мужчына.

Як бачна, такія здарэнні не адзінкавыя. Дарэчы, жыхары, якія ставяць свае ровары ў пад'ездах дамоў, парушаюць правілы пажарнай бяспекі. На шляхах эвакуацыі, да якіх адносяцца памяшканні агульнага карыстання жылых шматкватэрных дамоў, забаронена захоўванне і размяшчэнне мэблі, маёмасці, асабістых рэчаў. Для ровараў павінна быць адведзена месца ў гаражы, хляве альбо ўнутры кватэры.

Каб абараніць свой ровар ад злодзеяў, перш за ўсё гаспадар павінен клапаціцца аб бяспецы свайго транспартнага сродку. Зараз існуе мноства нескладаных і недарагіх спосабаў ўсталяваць супрацьугонныя прылады. Ровар ад крадзяжу можа засцерагчы не толькі спецыяльны трос з замыкаючай прыладай, але і просты металічны ланцуг, закрыты за звёны звычайным навясным замком і прымацаваны да любога нерухомай прадмета: дрэва, слупа, да поручня на лесвічнай пляцоўцы.

Варта дадаць, што не ўсюды каля шумілінскіх магазінаў ёсць стаянкі для ровараў. Да прыкладу, каля магазіна “Шанс”, які размешчаны ў самым бойкім месцы на перакрыжаванні трасы Віцебск-Полацк па вуліцы Юбілейнай, ёсць толькі стаянка для легкавікоў. А равараысты пакідаюць свае двухколавыя машыны проста пад вокнамі будынка. Праўда, некаторыя дадумаліся прымацоўваць іх ланцугамі да аконых рашотак магазіна.

Уладзімір Прылуцкі.

АВАРЫЯ КАЛЯ ВЁСКІ ПУШЧА

11 жніўня здарылася аварыя паблізу вёскі Пушча. Сутыкнуліся два аўтамабілі “Фольксваген” і “Мэрсэдэс”. У здарэнні адзін чалавек загінуў, а другі атрымаў траўмы і змешчаны ў шпіталь.

На трасе Віцебск-Полацк паблізу вёскі Пушча Обальскага сельсавета адбылося дарожна-транспартнае здарэнне. 30-гадовы жыхар горпасёлка Обаль, кіруючы аўтамабілем «Фольксваген Пола", пры абгоне грузавога аўтамабіля “Мерсэдэс” з паўпрычэпам, які рухаўся ў спадарожным напрамку, не справіўся з кіраваннем. У выніку чаго аўтамабіль занесла, пасля сутыкнення з паўпрычэпам ён з'ехаў у кювет і перакуліўся.

Работнікамі МНС з дапамогай аварыйна-выратавальнага абсталявання быў дэблакіраваны заціснуты кіроўца, які ад атрыманых траўм памёр на месцы здарэння. Рамянём бяспекі прышпілены не быў. Як высветлілася, мужчына не меў правоў кіравання (быў пазбаўлены з 15 красавіка па 14 кастрычніка 2013 года за паўторнае на працягу года перавышэнне хуткасці руху больш за 20 кіламетраў у гадзіну).

Ягоны пасажыр, непрацуючы мужчына 1979 года нараджэння, змешчаны ў шпіталь. Абодва жыхары горпасёлка Обаль. Кіроўца грузавога аўтамабіля “Мерсэдэс” не пацярпеў.

Разгляд па факце ДТЗ праводзіць ДАІ УУС Віцебскага аблвыканкама.

Алесь Прыбярэжны

ГАРЭЛКА. СВАРКА. НОЖ.

У ходзе п'янай сваркі паранены нажом жыхар райцэнтра

У Шумілінскі раённы шпіталь са сваёй кватэры быў дастаўлены мужчына з пранікальным раненнем грудзей і рэзанымі ранамі пляча. Падазронага ў наўмысным прычыненні цяжкага цялеснага пашкоджання затрымалі супрацоўнікі міліцыі. Папярэдне ўстаноўлена, замах на забойства учыніў непрацуючы мясцовы жыхар 1991 года нараджэння.

Нападнік, які спрабаваў забіць пацярпелага, знаходзіўся у нецвярозым стане. Супраць яго узбуджана крымінальная справа па частцы 1 артыкула 14, 139 Крымінальнага кодэкса.

РЭХА ВАЙНЫ: НЕБЯСПЕЧНАЯ ЗНАХОДКА

Паблізу вёскі Лявонава Шумілінскага раё-на знойдзены артылерыйскія снарады

Каля вёскі Лявонава ў лясным масіве выяўлена 19 артылерыйскіх снарадаў і 56 узрывальнікаў да іх часоў Другой Сусветнай вайны.

Боеприпасы абясшкоджаны групай разміравання в / ч 5524.

Алесь Прыбярэжны

ЖОНКІ Ў П'ЯНЫМ УГАРЫ СХАПІЛІСЯ ЗА НАЖЫ

Адзін жыхар з вёскі Язвіна вяртаўся дадому на падпітку. Там яго сустрэла нецвярозая жонка. Успыхнула сямейная сварка, падчас якой жанчына нанесла удар мужчыне нажом, пасля якога ён памёр у рэанімацыі. Цяпер ёй пагражае да 15 надоў пазбаўлення волі.

Падобная драма разыгралася і ў горпасёлку Шуміліна. Сямейная пара сумесна распівала спіртныя напоі з кампаніяй сабутэльнікаў. На глебе рэўнасці жонка ў парыве гневу схапіла кухонны нож і ўдарыла мужа. На гэты раз мужчына застаўся жывы дзякуючы намаганням лекараў. А за ўчыненае злачынства жонцы давядзецца адказваць, яе могуць асудзіць на восем гадоў калоніі.

КАЛІЙНАЕ ПЫТАННЕ

«БЕЛАРУСЬКАЛІЮ» АБ'ЯЎЛЕНА «ВАЙНА НА ЗНІШЧЭННЕ»?

Маскоўскую біржу працягвае штарміць пасля абвяшчэння савета дырэктараў «Уралкалія» аб разрыве картэльнай дамоўленасці з беларускім партнёрам.

Пасля падзення амаль на 20% у аўторак, у першыя хвіліны гандлю 31 ліпеня акцыі расійскага калійнага манапаліста патаннелі яшчэ на 4%.

Шок інвестараў зразумелы. Калі ў пачатку года «Уралкалій» збіраўся скараціць вытворчасць амаль у два разы, каб утрымаць зніжэнне сусветных коштаў, то зараз стратэгія кампаніі дыяметральна - на максімальнае нарошчванне аб'ёмаў і цэнавую вайну з канкурэнтамі. І гэта пры тым, што вынікам такой палітыкі, як чакаецца, будзе радыкальнае памяншэнне прыбытку самой расійскай кампаніі.

«У выпадку 25-працэнтнага зніжэння коштаў у другой палове 2013 года чысты гадавы прыбытак« Уралкалія », па нашых разліках, можа скласці парадку 870 млн. даляраў, што азначае падзенне больш чым на 45% у параўнанні з папярэднім годам», - прагназуе Васіль Тануркаў , аналітык расійскай інвестыцыйнай кампаніі «Вялес Капітал».

Расійскія эксперты падкрэсліваюць, што з пункту гледжання бізнесу дзеяньням "Уралкалія" ніякага лагічнага тлумачэння няма.

«Супрацоўніцтва ў рамках БКК дазваляла падтрымліваць зручныя цэны, таму іншых прычын, акрамя адносін з беларускім бокам, у дзеяннях кампаніі я не бачу», - сказаў у каментары для Naviny.by старэйшы аналітык расійскага агенцтва «Інвесткафе» Андрэй Шэнк.

Забяры ў мяне адно вока, але ў суседа - два

Але наступствы гэтай «калійнай вайны» могуць быць значнымі і для Беларусі.

Бо планы «дабраць па аб'ёмах тое, што страцілі ў цане», якія раней агучваў прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч, маглі спрацаваць для «Беларуськалія» толькі ва ўмовах супрацоўніцтва з расійскім партнёрам. Ва ўмовах жа цэнавай вайны «рост аб'ёмаў продажаў на наступны год не зможа кампенсаваць падзенне коштаў», адзначае Васіль Тануркоў, называючы дзеянні расійскага манапаліста «вайной на знішчэнне». Пры гэтым, на яго думку, «захаванне спотавых цэн на ўзроўні каля 300 даляраў за тону прывядзе ў 2014 годзе да далейшага зніжэння чыстай прыбытку (« Уралкалія ». - Naviny.by) - аж да 450 мільёнаў даляраў».

Андрэй Шэнк таксама лічыць, што, хоць патанненне цэн і прывядзе да росту попыту, але гэта пакрые павелічэнне вытворчасці толькі часткова. Таму за збыт нарошчаных аб'ёмаў калійнай прадукцыі расійская і беларуская кампаніі сутыкнуцца ў жорсткай канкурэнцыі.

Усю сур'ёзнасць сітуацыі падкрэслівае і зваротная заява ААТ "Беларуськалій", што кампанія спешна рыхтуе новую стратэгію продажаў у сувязі з новымі ўмовамі на сусветным калійным рынку.

Спланаваны напад

Расійскае выданне «Камерсант» адзначае ў рашэннях савета дырэктараў «Уралкалія» яшчэ адну дзіўнасць. Бо ўсяго за некалькі дзён да скандальнага аўторка прадстаўнікі гэтай кампаніі пацвярджалі сваю прыхільнасць супрацоўніцтву з беларускімі партнёрамі. Наіўны назіральнік мог бы выказаць здагадку, што рашэнне стала хутчэй эмацыйным - пад уплывам паведамленняў аб магчымасці выкарыстання Менскам «шэрых схем» па продажы дадатковых аб'ёмаў угнаенняў, накшталт той, пра якую Naviny.by пісалі на мінулым тыдні.

Але шэраг найбуйнейшых акцыянераў «Уралкалія» паскорана прадалі свае пакеты яшчэ ў пачатку ліпеня, што наводзіць на думку аб іх інфармаванасці пра ўзрушэнні ў блізкай будучыні.

«Калі ўлічыць, што некаторыя буйныя мінарытарыі выходзілі з папер «Уралкалія » незадоўга да абвяшчэння значнай падзеі для кампаніі і ўсёй галіны ў цэлым, можна сказаць, што інсайдэрская гульня ў дадзеныя паперы, хутчэй за ўсё, была», - адзначае старэйшы партфельны кіраўнік КК « Капіталъ » Вадзім Біт-Аврагім.

А гэта значыць, што ў час апошняга візіту Сулеймана Керымава ў Мінск і працы камісіі па вырашэнні спрэчных пытанняў расійскі бок, мабыць, ужо рыхтавала цяперашні дэмарш. Прычым некаторыя расійскія аналітыкі мяркуюць, што пытанне стаіць не толькі і не столькі ў урэгуляванні спрэчкі вакол сумеснага трэйдара, колькі аб паглынанні «Беларуськалія».

Такім чынам, цяперашні скандал, падобна, з'яўляецца працягам рэйдэрскай атакі на «Беларуськалій», якая пачалася ў мінулым годзе з ліквідацыі беларускага «растворительного» бізнесу. А гэта значыць, што эканамічны ціск з боку Масквы (па меншай меры - ўрада РФ) будзе нарастаць аж да вырашэння пытання аб прыватызацыі «Беларуськалія», ад якога, па нядаўніх словах прэм'ер-міністра РФ Дзмітрыя Мядзведзева, Мінску «не адкруціцца».

Стась Івашкевіч

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

"НАРОДНЫ РЭФЕРЭНДУМ" ДАБРАЎСЯ ДА СЕЛЬСКАЙ МЯСЦОВАСЦІ

6 жніўня ініцыятары "Народнага рэферэндуму" мелі сустрэчы з людзьмі ў Слоніме і вёсцы Дзераўная Слонімскага раёна. Прычым у Дзераўной гэта былі першыя шчыльныя камунікацыі з насельніцтвам сельскай мясцовасці ў межах рэферэндумнай кампаніі.

Першы намеснік старшыні Руху "За Свабоду" Юрась Губарэвіч зазначае, што ідэя была ўспрынята пазітыўна, і робіць выснову аб неабходнасці больш частага наведвання апазіцыянерамі вёсак.

Дзераўную населяюць каля паўтысячы чалавек, вёска мае статус аграгарадка, але сітуацыя з сацыякультурнай інфраструктурай вартая жалю, кажа Губарэвіч. Напрыклад, у вёцы ёсць вялізны Палац культуры, збудаваны ў 1985 годзе тутэйшым калгасам-мільянерам. Але з 1990-х ён пачаў прыходзіць у заняпад.

"Па прызначэнні Палац культуры ўжо не выкарыстоўваецца, хаця тут маюцца вялікая глядзельная зала, спартовая зала, калісьці мясцовыя жыхары гулялі ў більярд, баскетбол. Цяпер яны скардзяцца, што не маюць магчымасці такога адпачынку. Вокны выбітыя, батарэі вынесеныя, паркет раструшчаны. Будынак расцягваецца", - кажа Юрась Губарэвіч.

Мясцовы прадпрымальнік прапаноўвае арганізаваць тут дрэваапрацоўку, забяспечыць жыхароў Дзераўной некалькімі дзясяткамі працоўных месцаў, а ўжо зараз выставіць ахоўнікаў, каб будынак не занепадаў далей. Але пакуль бізнэсовец не можа знайсці агульную мову наконт такога праекта з уладамі.

"На сустрэчу з намі прыйшлі каля 15 чалавек. Не было ніводнага, хто падтрымліваў бы існуючы рэжым. Падзенне ўзроўню жыцця тут наўпрост звязваюць з палітыкай уладаў. Кажуць, што наспеў час нешта мяняць. Але адзначу, што да такіх высноваў вясковы народ даспеў самастойна. Мы даведаліся, што ніхто тут ніякіх інфармацыйных матэрыялаў ад апазіцыі не бачыў. Вяскоўцы выказалі пажаданне, каб альтэрнатыўныя ўладам палітыкі прыязджалі да іх часцей", - адзначае Губарэвіч, які быў у Дзераўной разам з Андрэем Дзмітрыевым з "Гавары праўду" і Аляксеем Янукевічам, старшынём Партыі БНФ.

Юрась Губарэвіч робіць выснову: "Сітуацыя мяняецца. Жыхароў сельскай мясцовасці ўжо нельга назваць безумоўным электаральным апірышчам дзейнай улады. Адпаведна апазіцыі варта хадзіць у народ не толькі па гарадах".

МЕРКАВАННЕ

СВИНСТВО

А помните, как люди просили: "Не стройте свинокомплексы прямо возле наших домов...Отводите под них территории где-нибудь подальше от жилья, от деревень..." Кто тогда прислушался к этим просьбам?

Возьмем хотя бы последний пример такой проигранной войны в Воложинском районе, когда люди пытались не допустить строительство СООО «Данпрод» комплекса на 110 тысяч голов свиней (к которому, говорят, имеет прямое отношение бизнесмен Юрий Чиж). И при этом жилые дома попали даже в километровую санитарную зону, предусмотреную для таких объектов Минздравом.

Однако возмущение и протесты власти просто проигнорировали. Тогда говорили, что все по нормам, все по правилам, все предусмотрено. А вот сейчас выясняется, что в радиусе 5 километров от свинокомплексов нельзя держать свиней. И желательно, чтобы там никто не жил, потому что люди тоже являются разносчиками инфекций. А еще очень хорошо, чтобы близко не было крупных трасс, потому что самую разную заразу можно привезти на колесах машин...

Вот только в Воложинском районе, где просто силой вперли огромный свинокомплекс, все было ровно наоборот: и деревни с личными кабанчиками, и международная трасса рядом. Однако когда разрешали строительство, никто об элементарных правилах ветеринарной безопасности не хотел ни знать, ни думать.

Программа развития свинокомплекса принималась в 2011 году. И ни одним своим пунктом она не предусматривала вынос имевшихся "ароматных производств" подальше от деревень. Более того, тогда постановили увеличить мощности 107 имеющихся свинокомплексов и добавить к ним 110 новых, которые уж точно можно и нужно было строить с учетом того, что даже в наше дисциплинированное государство могут проникнуть самые разные инфекции.

Ладно, не в белорусской традиции думать о людях, но о свиньях, об их безопасности могли подумать! В конце концов, государственные умы планировали настоящий прорыв в экспортоориентированной отрасли, большие финансовые вложения. И должны, просто обязаны были предусмотреть, чтобы какая-нибудь баба Маня со своим поросенком не пустила под нож миллионы долларов, вкладываемых в амбициозный проект по зарабатыванию валюты.

То есть комплексы изначально должны были строить так, чтобы в радиусе пяти километров не было деревень. Но ведь нет! Не думали ни о бабе Мане, ни о свиньях. Только о суммах с большими нулями думали. Теперь имеем результат. Планы по экспорту белорусской свинины накрылись медным тазом, и не на один год. Сотни тысяч баб Мань, которых сегодня заставляют убивать свиней, рыдают над своими поросятами и проклинают это свинское государство. И при этом официально говорится, что виноватых нет. Что все случилось как-то само собой, без участия человеческого фактора с печатями и полномочиями.

Извините...

В стране есть Департамент ветеринарного и продовольственного надзора, который вообще-то должен знать и помнить, что свиньи болеют. А, значит, комплексы надо строить так, чтобы максимально их обезопасить.

Я допускаю, что директор департамента Василий Потапович Жуков понятия не имел ни про африканскую чуму свиней, ни про обыкновенную, ни про оптимальные размеры санитарных зон. Просто потому, что этот человек не ветеринар. Он специалист по тракторам, по механизации сельского хозяйства, а, значит, его научили, что основа экономического успеха -- наименьший пробег машины.

Правда, Жуков в свое время удачно попал на должность директора "Беловежской пущи" -- когда земляк, тогдашний управделами президента Иван Титенков, решил, что заповедники вполне могут быть зоной хозяйственной деятельности. И дальше карьера пошла в самых разных областях, но неизменно вверх. И в Министерстве энергетики Жуков поработал, и заместителем управляющего делами президента.

На нынешнюю должность в департаменте он попал именно в 2011-м, когда только принималась программа строительства новых свинокомплексов и когда еще можно было сделать так, чтобы они размещались с учетом и интересов свиней, и интересов людей, и интересов государства. Однако не сделал. Оказался не компетентен? На тот момент мало проработал, не врубился? Ну, значит, за некомпетенцию главы ведомства должен отвечать тот, кто его назначал.

А вот Главный ветеринарный врач страны Юрий Алексеевич Пивоварчик вполне должен ответить сам за себя. С 2002 года возглавляет ветеринарную службу. За это время она не раз меняла названия и подчиненность, но не меняла руководителя. Именно г-н Пивоварчик готовил такие ветеринарные правила по выращиванию свиней, в которых вообще не прописано, на каком расстоянии от деревень комплексы должны находиться. Министр здравоохранения хоть километр отвел для защиты людей, а ветеринары для защиты свиней не отвели ничего. Указано, что комплексы должны строиться с подветренной стороны жилой застройки -- и только.

Зато сейчас главный ветврач вспомнил, что в радиусе пяти километров и люди, и "людские свиньи" представляют для таких производств непосредственную угрозу. И проявляет невиданную активность: нигде с таким остервенением не уничтожают свиней на частных подворьях, как в Беларуси. Может, Пивоварчику теперь медаль дать за то, что он столь бескомпромиссен? За то, что, наконец, увидел бомбу замедленного действия, заложенную под программу развития белорусского свинокомплекса в виде бабы Маниного поросенка.

Вот только бомбу эту он сам и заложил. Ведь нет никакой гарантии, что подобное не повторится. Так, в конце концов, сколько будет длится это свинство: когда каждый раз страдают ни в чем не повинные люди, но никогда нет наказанных за компанейшину, некомпетентность и головотяпство?

Светлана Калинкина

НАШЫ КОШТЫ

РАСІЙСКІ БІЗНЭСМЭН ШАКАВАНЫ КОШТАМІ НА БЕЛАРУСКІЯ ТАВАРЫ

Прадпрымальнік з Растова-на-Доне папракае дырэктараў беларускіх прадпрыемстваў у скнапасці: «Беларускія сякеры і рыдлёўкі даражэй кітайскіх! Гэта шлях у нікуды »

Ліст бізнэсмэна апублікавала газета «Советская Беларусь» (www.sb.by)

«Расійскія эканамісты папярэджвалі, што на тэрыторыю краін Мытнага саюза хлыне паток танных тавараў з Польшчы, Турцыі і Кітая, з якімі будзе вельмі складана канкурыраваць і расійскім, і беларускім вытворцам. І што трэба рыхтавацца, каб сумесна супрацьстаяць гэтай экспансіі.

Ад беларускіх экспертаў, эканамістаў, прадпрымальнікаў чуваць толькі адно: «Нашым таварам нішто не пагражае. Паколькі яны пры высокай якасці танней на 30% расійскіх, на 20% - украінскіх і на 10% - кітайскіх. Наадварот, са здыманнем межаў і адменай пошлін пачнецца самы сапраўдны гандлёвы бум ».

Я з ліку многіх расійскіх прадпрымальнікаў, якія прыязджалі на беларускія заводы і вялікімі аб'ёмамі - на сотні мільёнаў рублёў - закуплялі для продажу ў Расіі рыдлёўкі, сякеры, трасы, вяроўкі, нажоўкі, пячное ліццё, газавыя балоны і многія іншыя тавары народнага спажывання. Усіх усё задавальняла.

І, здавалася б, дырэктарам прадпрыемстваў і чыноўнікам, якія адказваюць за вытворчасць тавараў народнага спажывання (ТНС), сам бог загадаў трымаць разумныя цэны і абавязкова даваць шырокую рэкламу сваім таварах. Ды яшчэ і з указаннем сваіх лагатыпаў, таварных знакаў і нанясеннем кляйма, што гэта зроблена менавіта ў Беларусі. Гэта вельмі важна. Паколькі да якасці беларускіх ТНС, у тым ліку інструменту, мэблі і многім іншым прамтавараў, традыцыйна быў высокі давер, прэтэнзій не было.

Але дырэктара пайшлі іншым шляхам: кошты на ТНС толькі за І паўгоддзе 2012 года сталі вышэй амаль у 2 разы. Беларуская рыдлёўка без ручкі каштавала для расейцаў 72 рублі, сёння - 96.

Кухонная сякера каштавала 94 рубля, стала 182, універсальны сякера была 182 рубля, стала 380. А расійская такі каштуе 185 рублёў, украінская - 164, кітайская - 154.

І па мностве іншых пазіцый цэны на ТНС такіх прадпрыемстваў, як Аршанскі і Кобрынскі інструментальныя заводы, Навагрудскі завод газавай апаратуры, Гомельскі завод «СІТА» і іншыя, выраслі на 50-100% і вышэй. Рэалізацыя іх на расійскім рынку практычна спынена. Чаму, пытаюся ў дырэктараў і намесьнікаў, цэны так рэзка пайшлі ўверх?

Адказваюць, што рабочым няма чым плаціць зарплату. На маё пярэчанне, што так яшчэ менш будзе грошай, калі з-за дарагоўлі вашыя тавары наогул перастануць купляць, не адказваюць, маўчаць.

Сёння ўсе гэтыя вашы эксперты і эканамісты маўчаць, не кажуць, чаму нават трактары і грузавікі прадаюцца ў нас з вялікай цяжкасцю. Страціць расейскі рынак лёгка, а вось вярнуцца назад будзе вельмі складана. Там усё ўжо і так занята кітайскімі таварамі. Нават у вашых ГУМе і ЦУМе кітайскія і нават расійскія ТНС прыкметна пацяснілі беларускія. Прычына ў цэнах і ў скнапасці дырэктарскага корпуса. А гэта шлях у нікуды.

БЕЛАРУСЬ - ЕЎРОПА

БЕЛАРУСЬ - ДРУГАЯ СЯРОД САМЫХ КРЫМІНАЛЬНЫХ КРАІНАЎ ЕЎРОПЫ

Эксперты правялі даследаванне, у якім падлічылі, колькі зняволеных прыпадае на кожныя 100 тысяч жыхароў пэўнай краіны Еўропы. Дадзеныя па Беларусі несуцяшальныя.

Як ні спрабуюць ўлады прадставіць Беларусь «астраўком стабільнасці і правапарадку», статыстыка сведчыць пра адваротнае.

Як паведамляе Радыё Свабода са спасылкай на партал Hronika.info, сярод самых крымінальных краін Еўропы наша краіна займае другое месца. Пальма крымінальнага першынства - традыцыйна ў Расіі. Там налічылі каля 500 зняволеных на 100 тысяч грамадзян. Пры тым, што нормай лічыцца каля 70-80 чалавек на 100 тысяч насельніцтва краіны.

Адразу за Беларуссю ідуць Грузія і Азербайджан. Украіна займае дзесятае месца па колькасці зняволеных. У краіне на 100 тысяч грамадзян прыпадае 334 зняволеных.

Першае месца з канца заняла Ісландыя.

Паводле праведзеных падлікаў, у 20 з 47 краін, якія ўдзельнічаюць у даследаванні, адчуваюць недахоп месцаў у турмах. У гэтых краінах зняволеных больш, чым месцаў ва ўстановах пазбаўлення волі.

Характэрна, што барацьба са злачыннасцю - адна з любімых тым нарад і прэс-канферэнцый Аляксандра Лукашэнкі. Вось толькі словы пра спакойнай краіне, дзе «пануе парадак» і «не дапушчаны разгул крыміналу» моцна разыходзяцца з рэальным станам спраў.

Прыйшоўшы да ўлады ў «ліхія 90-я», кіраўнік дзяржавы так «здушыў» злачыннасць, што да 2006 году Беларусь заняла другое месца па забойствах сярод краін былога СССР, саступіўшы пальму першынства толькі Расіі (там на 100 тысяч чалавек налічвалася 27 забойстваў, у Беларусі - 9,68). Для параўнання, у «аранжавай» Украіне з яе «хаосам і разгулам крыміналу» (менавіта гэта ўбівалі ў галовы нам улады напярэдадні чарговых выбараў) гэты паказчык складаў 6,9. А ў суседняй Польшчы і таго менш - 1,2.

Не выглядала злачыннасць падушанай і да наступных выбараў. Калі яшчэ ў 1991 годзе колькасць усіх зарэгістраваных злачынстваў у Беларусі складала 81346, то ў 2009 годзе - 151 тыс. злачынстваў.

У 2012 годзе Беларусь зноў апынулася другі па ўзроўні злачыннасці пасля Расіі сярод краін СНД. Пакуль гэта адзіны «стабільны» паказчык.

НАШЫ ЗАРОБКІ

У 108 З 118 РАЁНАЎ БЕЛАРУСІ ЗАРОБАК НІЖЭЙШЫ ЗА СЯРЭДНІ ПА КРАІНЕ

Белстат апублікаваў дадзеныя аб сярэднім заробку ў раёнах Беларусі за май 2013. Агулам па краіне ён склаў 4 988 300 рублёў — $ 575.

Наколькі «сярэдняя тэмпературы бальніцы» адпавядае сітуацыі ў краіне, дэманструе наступны факт.

Больш за сярэдні беларускі заробак налічылі толькі ў Наваполацку, Мінску, Гродне, Гомелі, Жлобінскім, Рэчыцкім, Мазырскім, Дзяржынскім, Мінскім, Салігорскім і Смалявіцкім раёнах. А вось ў 108 раёнах — менш за сярэдні заробак.

Згодна з падлікамі, самым багатым рэгіёнам краіны па-ранейшамузастаеццаСалігорскі раён. Тут зараблялі па 7 316 700 рублёў ($ 843,4 у эквіваленце).

Услед ідуць Наваполацк ($ 754), Мінск ($ 727) і Мазырскі раён ($ 636).

На адваротным баку спіса ўсё яшчэ Браслаўшчына ($ 391) і Лоеўшчына ($ 393). Астатнія раёны пераадолелі ў маі мяжу ў $ 400.

Ягор Марціновіч
«Наша Ніва»

ТАКАЯ АДУКАЦЫЯ

БЕЛАРУСЫ МАСАВА БЯГУЦЬ АД АЙЧЫННАЙ АДУКАЦЫІ

«Цяпер мы назіраем масавыя ўцёкі беларускіх маладых людзей за мяжу. Прычым тэмпы гэтага уцёкаў пагрозлівыя », - сцвярджае былы прарэктар Еўрапейскага гуманітарнага універсітэта Уладзімір Дунаеў.

Па дадзеных за 2010 год, больш за 30 тысяч беларусаў вучыцца за мяжой, і за апошнія 5 гадоў іх колькасць вырасла ў тры разы.

«Многія праблемы выходзяць менавіта ад нізкай якасці адукацыі ... Хапае ўскосных сведчанняў таго, што якасць адукацыі ў нас нізкая. Больш за тое, яно з кожным годам пагаршаецца, з гэтым, хутчэй за ўсё, пагодзяцца многія. І сітуацыя патрабуе рашучых дзеянняў, каб павярнуць назад гэты працэс », - кажа Уладзімір Дунаеў.

Кожны з нас параўноўвае цяперашні стан вышэйшай адукацыі з часамі, калі мы скончалі ВНУ. У канцы 80-х - пачатку 90-ых ва ўсёй Беларусі было 80 тысяч студэнтаў, цяпер - каля 400 тысяч. Гэта не азначае, што разумных людзей стала ў пяць разоў больш - проста вышэйшая адукацыя даўно стала масавай:

«Мы працягваем лічыць вышэйшую адукацыю доляй эліты. А яна стала масава - не толькі ў Беларусі, але і ва ўсім свеце. Мы не можам выпасці з агульнага трэнду, і не трэба чакаць ад вышэйшай адукацыі таго, што яна магла раней даць крыху абраным. Гэта патрэбнасць сучаснага грамадства - масавая адукацыя, якая патрабуе новых формаў арганізацыі, новых канцэпцый, стратэгій. І агульнаеўрапейскі Балонскі працэс - як раз і ёсць адказ на гэтыя выклікі. Па мадэлях савецкай універсітэцкай адукацыі ўжо нельга вырашаць гэтыя праблемы », - адзначае эксперт.

Вышэйшая адукацыя ў Беларусі мае патрэбу ў рэформах, лічаць эксперты Еўрапейскага дыялогу па мадэрнізацыі для Беларусі, перш за ўсё трэба «змяніць сістэму кіравання вышэйшай адукацыяй". «Менавіта тут ключ да пазітыўных пераменаў. Пакуль сістэма застаецца аўтарытарнай, наўрад ці мы зможам дамагчыся сур'ёзных змяненняў у якасці адукацыі. Трэба падключаць да фарміравання адукацыйнай палітыкі розныя сацыяльныя групы нашага грамадства. Яна павінна ўлічваць інтарэсы тых, хто плаціць за адукацыю. У нас усё больш за вышэйшую адукацыю плацяць самі студэнты, а «музыку» па-ранейшаму заказвае дзяржава. Дзве трэціны студэнтаў вучацца на платных аддзяленнях, і яны павінны мець свой голас, магчымасць фармаваць адукацыйную палітыку », - падкрэсліў Уладзімір Дунаеў.

Беларусь - адзіная краіна на кантыненце, якая не ўваходзіць у гэта еўрапейскую прастору вышэйшай адукацыі.

«Беларускі выпадак сапраўды асаблівы. Мы - першая краіна, якой адмовілі ва уступленні ў Балонскі працэс. Нашы чыноўнікі лічылі, што нас прымуць такімі, якія мы ёсць - і не трэба будзе нічога мяняць. Ніхто асабліва і не заўважыў, як у 2009 годзе з Кодэкса аб адукацыі прыбралі артыкул «Універсітэцкая аўтаномія і акадэмічная свабода". І пры гэтым Міністэрства адукацыі спрабавала пераканаць еўрапейцаў, што «мы такія ж, як вы". І цяпер улада павінна вырашыць, што рабіць - махнуць рукой на Балонскі працэс і пакінуць усё, як ёсць, або падумаць, што зрабіць, каб стаць такімі, як усё ў Еўропе », - кажа эксперт.

Зараз абітурыенты могуць выбіраць-уБеларусіатрымліваць вышэйшую адукацыю, альбо за мяжой.

«Цяпер мы назіраем масавае ўцёкі беларускіх маладых людзей за мяжу. Прычым тэмпы гэтага уцёкаў пагражальныя. Ёсць такі паказчык, як каэфіцыент чыстай мабільнасці, які параўноўвае колькасць тых, хто заязджае ў краіну ў якасці замежнага студэнта, і тых, хто выязджае. Па апошніх дадзеных, гэта 2010 год, больш за 30 тысяч беларусаў вучыцца за мяжой. Прычым за 5 гадоў іх колькасць вырасла ў тры разы», - кажа Уладзімір Дунаеў.

Крыніца: www.belaruspartisan.org

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 16.08.2013 у 19.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.